

ИГРИТЕ МОЖАТ ДА ПОЧНАТ!

Премиерот на Република Македонија конечно пресече. Избори на 5 јули. Со овој датум јавно се согласија сите политички партии. Дури и оние кои имаа помалку скепса, не поради сопствениот рејтинг, туку поради светското фудбалско првенство, како и поради летните одмори. Што ќе рече, ќе сме требале да избираме меѓу фудбалот и морето.

Тогаш колкав е оној дел од граѓаните, кои ќе ја изберат третата варијанта - да одат на гласање? Навидум најмал!

Но, тоа е само мамка. Всушност, најголем, затоа што граѓаните на Република Македонија одамна не патуваат на летување. Заборавија како изгледаат песочните плажи, нуркањето во вода или, пак, одморањето под некоја палма. Единствено што им остана е да го прават сè она што всушност го прават секој ден. Да живеат во исчекување дека од наредните избори конечно ќе им тргне, а на оној мал дел, кој сè уште има работа, му се препорачува рационално да го искористи

КЕ СИ ЧЕСТИТААТ ЛИ ПО ИЗБОРИТЕ?

работниот ден, кој во чест на изборите ќе биде прогласен за неработен. Сите други нека гледаат фудбал!

Вака некако изгледа денешната слика на просечните македонски граѓани, на само два месеца пред избори. Таа секако се очекува да се промени во екот на кампањата, која сè уште не почнала, а чија еуфорија најверојатно ќе донесе нови моменти и нови слики. Можеби повеќе пенали, стативи, или автоголови, но само една коалиција или партија се очекува да го даде вистинскиот гол, на 5 јули точно во 24 часот!

Останатите ќе се обидуваат да се прикажат како соучесници во натпреварот, а оние победените, под казна, ќе треба да си отседат четири години на резервна клупа. Публиката?

Таа по дифолт е секогаш

ИЗБОРЕН НАТПРЕВА ИЗБЕРЕТЕ САМИ!

■ Пишува:
Магдалена АНДОНОВСКА

Важно е натпреварот да се одигра чесно, бидејќи и судиите од странство тоа го посакуваат. Беспрекорна, чесна и фер игра, како во Скандинавија, што би рекол капитенот на сините. Но, дали тоа ќе биде така зависи од капитените на двете екипи.

СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ кои, како и на секои избори, се главните претенденти за добивање мандат, се наоѓаат во цајтот за да ги состават пратеничките списоци кои, пак, би требало да бидат познати откако дефинитивно ќе бидат "зготвени" коалициите. Засега, сè се одигрува тајно, по кафеани, во неофицијални разговори, со посредници, што ќе рече и натаму се испитува пулсот на можните изненадувања на пратеничките списоци, особено на оние кои би требало да бидат носители во одреден регион.

со победникот. Исто како во народните приказни. Ако не можеш да го победиш непријателот, тогаш придружи му се. Тогаш сите ќе велат дека биле за победникот, само што не смееле да кажат. Не е важно. Важно е натпреварот да се одигра чесно, бидејќи и судиите од странство, тоа го посакуваат. Беспрекорна, чесна и фер игра, како во Скандинавија, што би рекол капитенот на сините. Но, дали тоа ќе биде така зависи од капитените на двете екипи. Доколку судиме според нивните сегашни изјави, на праг сме да гледаме жесток натпревар, во кој борбата ќе трае до последната минута.

Останува уште секундантот Јордановски и официјално да го означи стартот на натпреварот, сè со цел игрите да можат да почнат!

МАЛИТЕ ПАРТИИ - КОНЕЧНО НА ЦЕНА!

Но, дали сите ќе играме. Секако не. Многумина од нас навистина очекуваат промените да донесат и нови ветришта, од кои закрила би нашле повеќето од нас. Само што, за жал, тоа не зависи од нас, туку од оние кои ја водат играта, а тоа се лидерите на најмоќните политички партии или коалиции, кои и овој пат на секој можен начин ќе се обидуваат да ја добијат нашата доверба. Веројатно само спакувана во ново руво, бидејќи она старото, иако не го износовме, сепак се изветви.

Можеби изборните паролите и делумно ни се јасни и познати. Но, сепак мора да признаеме дека комплетно јасни не ни се политичките здружувања, кои ќе бидат направени за овие избори, пр-

војат 61 пратеник, колку што е потребно за составување Влада. Тоа време во Република Македонија дефинитивно е минато. Затоа се потребни помалите партии, кои ќе овозможат што полесно да се дојде до бараната бројка.

И тука настанува проблемот. Многу партии, отцепени од некогашните матични, чие дејствување, барем за еден дел од нив, е сомнително.

Зошто? Затоа што очигледно дека се формирани од револт, и токму затоа не можат да се определат дали припаѓаат на левиот или на десниот блок или, пак, остануваат, како што всушност и најчесто се случува, да дејствуваат во центарот, а дури потоа врз основа на сопствениот интерес да се определат со кого ќе коалицираат. Вака згуснатиот центар се чини дека е доволно шаренолик за големите партии, кои до-

главните претенденти за добивање мандат, сега се наоѓаат во цајтот за да ги состават пратеничките списоци кои, пак, би требало да бидат познати, откако дефинитивно ќе бидат "зготвени" коалициите. Засега, сè се одигрува тајно, по кафеани, во неофицијални разговори, со посредници, што ќе рече и натаму се испитува пулсот на можните изненадувања на пратеничките списоци, особено на оние кои би требало да бидат носители во одреден регион. Сè со цел да се шокира противникот или, пак, да му се одземе барем еден коалиционен партнер. Всушност, тоа неодамна го проба и премиерот на Република Македонија и лидер на СДСМ, Владо Бучковски, кога на неофицијален разговор повика дел од лидерите на неколку политички партии, кои веќе коалицираа, а

ко да се препознаат претседателите, кои би можеле да испијат кафе со премиерот. Откако овој пробен балон заврши со неуспешен лет, варијантите за коалиции се вратија во нормала, односно одново почнаа разговори за утврдување на веќе зацртаните политички коалиции, како онаа на СДСМ со ЛДП на Пенев, која всушност и никој не знае дали воопшто веќе постои на теренот, и секако со омнибусот од таканаречените етнички партии, кои и досега беа декор во коалицијата на оваа Влада.

Но, дали со овој состав Бучковски би можел да добие уште еден мандат?

Секако не! Првенствено, затоа што рејтингот на сите овие партии е толку низок, што не може да мине ниту цензус од 30 пратеници, а да не зборуваме за фамозната бројка од 61 пратеник. Недос-

Р ИЛИ ФУДБАЛСКИ МЕЧ -

ед сè, поради апсолутно изместената политичка сцена, која последниве четири години доживеа сериозни потреси. Сè почна, како по обичај, од ВМРО-ДПМНЕ, а очигледно дека завршува со неговиот лут непријател СДСМ. Токму овие потреси во овие две партии предизвикаа преместување на политичката состојба, која до изборите до 2002 година можеше да биде предвидлива. Но, сега тоа практично е невозможно. Зошто?

Бидејќи таа толку е раслоена, што коалициите изгледаат како каравани, кои треба да ја проштеаат пустината. Каравани или коалиции, составени од безброј помали партии, кои конечно добија на цена. Конечно ги дочекаа своите пет минути за да им соопштат на големите - не можете без нас! И тоа навистина е така. Некогашните две големи политички партии ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ веќе немаат сила самостојно да настапат на избори и да ос-

ТИТО ОДЛУЧИ ДА ГО ПОБЕДИ СДСМ

прва ќе избираат со кого ќе се дружат.

ТИТО ГО "ГАЗИ" БУЧКО НА ТЕРЕНОТ!

СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ кои, како и на секои избори, се

имаа намера да коалицираат со опозиционерот Груевски. Јавно никогаш не беа соопштени политичките партии кои биле на кафе-муабет кај Бучковски, но од реакцијата на лидерот на опозицијата Никола Груевски не беше теш-

тижната разлика Бучковски тешко дека ќе може да ја надомести, а причината за тоа, пред сè, ќе мора да си ја побара во сопствените редови, кои од ден на ден сè повеќе се изретчуваат. Одливот на членови на СДСМ и заминувањето во она што денес значи СДСМ-Вистинска, односно НСДП на Тито Петковски е големо предупредување за него, за тоа како ја води сопствената партија, СДСМ, откако тој е лидер, бидејќи всушност во 15-годишното постоење на овој политички субјект, токму последната година откако Бучковски е претседател, се случува еден голем раскол. Раскол кој сè уште трае, а чиј интензитет сè повеќе се зголемува, поради фактот што се наоѓаме на два месеца пред избори, и кога сите разочарани членови на СДСМ, кои нема да можат да се видат на списокот на пратеници во својата партија, многу лесно би преминале кај Петковски, кој нуди многу повеќе. Свесен за

овој факт Бучковски строго забранува дури и пиене кафе со таканаречените Титовисти, во кои гледа сериозни ривали, но тоа јавно не го признава, како што тоа, на пример, неофицијално го соопштуваат самите членови кои, пак, како што велат, дури сега сфаќале како им било на вмовците.

Значи, Бучко е во сериозна "каша" од која не може да го извади ниту стабилниот коалиционен партнер ДУИ, а камоли лузерите од ЛДП. Оваа ситуација би требало да биде идеална за лидерот на опозицијата, Никола Груевски, кој апсолутно би требало да поентира на овие избори. Но, тој си има друга мака. Неговиот проблем се помалите политички партии, кои свесни за фактот дека тој е идниот премиер на Република Македонија, на секаков начин се обидуваат да влезат во евентуалната широка коалиција, и од таму да го добијат својот фит-бек. Овој проблем на Груевски не е мал, затоа што доколку дозволи голем влез на помали политички партии во таа коалиција, многу лесно би можело да се соочи со тенко парламентарно мнозинство, кое во секој момент би можело да ја урне неговата Влада. Веројатно и токму затоа Груевски многу грижливо ги избира, за разлика од локалните, своите коалициони парт-

ГРАЃАНИТЕ ТРЕБА ДА ОДЛУЧАТ САМИ

нери, строго водејќи сметка ни една од нив во идниот состав на Собранието на Република Македонија да нема своја пратеничка група, бидејќи тоа би значело шанса за нивно отцепување во некој "кризен период" во работата на Владата.

ШАХОВСКА ТАБЛА СО ГЕРМАНСКО-БУГАРСКИ СЦЕНАРИЈА

Лидерот на опозицијата Груевски вага меѓу социјалистите на Синго, либералите на Андов, безбедњациите на Трајанов, земјоделците на Ѓорчев, и секако меѓу новата надеж во политиката, Лилјана Поповска. Ова се парти-

ите со кои Груевски најверојатно сигурно ќе коалицира, а за останатите претенденти сè уште се размислува. Тој реално има проблем да ја состави предизборната коалиција, бидејќи апетитите на помалите партии навистина се големи, но секако мора да води сметка и за постизборната математика, која ќе произлезе како резултат на волјата на граѓаните. Тука, пред сè, се мисли на оние партии со кои нема предизборно да коалицира, а кои имаат сериозен багаж на теренот, и кои се претпоставува дека ќе добијат значаен број пратенички места, како што е, на пример, партијата на Тито Петковски. Неспорно е дека

НСДП е сериозен играч, кој не се знае како ќе изигра по изборите, односно на кого ќе му ги приложи своите пратеници, на Груевски или, пак, на Бучковски. Засага од таму молчат и чекаат да ги добијат конечните изборни резултати, односно да ја погледнат распореденоста на партиите во Собранието, иако не се исклучува можноста Петковски, по прво да коалицира со Груевски, отколку со Бучковски, кој практично е највиновен што тој си замина од СДСМ.

Без оглед на предизборните анкети, сондажи или, пак, типовања, едно е јасно. Овие избори ќе бидат сериозен тест за сите политички партии, за тоа како стојат на теренот, односно колку уживаат доверба кај своите гласачи. Единствено што засега може да се забележи е дека македонските партии имаат навистина премногу низок рејтинг, односно дека разликата меѓу водечките СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ е мала, што лесно ќе може да биде премостена. Со фалсификат или без него. Токму затоа не треба да се исклучи можноста дека можеме да добиеме и "тесно" Собрание, во кое разликата на мандаторот (Груевски) со опозицијата (СДСМ) би била можеби два до три пратенички мандати. Вака поставената ситуација отвора безброј можности за создавање неприродни коалиции, во кои клучната улога би требало да ја имаат ВМРО-Народна на Љубчо Георгиевски и НСДП на Тито Петковски.

Дали на овој начин би можело и кај нас да се пренесе германското или, пак, бугарското сценарио?

Доколку се погледне од оваа перспектива, сè е можно. Но, можно е и "остварување" на италијанското сценарио, според кое Проди мазно го одби за коалиција десноориентираниот и контроверзен лидер Берлускони.

Во моментот сите математици се во оптек, но исходот на равенката нема да зависи ниту од Груевски, ниту од Бучковски, туку едноставно од оние од кои тие зависат – од граѓаните на Република Македонија.

ОПОЗИЦИЈАТА МОРА ДА ОСТАНЕ ДОСЛЕДНА НА СВОЈОТ ПОТПИС